

ΚΗΦΙΣΙΑΣ 215

Οι αναγκαίες παρεμβάσεις

Η ελληνική οικονομία διανύει μια περίοδο σταθερότητας -με ρυθμούς μεγέθυνσης του ΑΕΠ που υπερβαίνουν τους μέσους ευρωπαϊκούς όρους- αξιοπιστίας του δημοσιονομικού ισοζυγίου, εξομάλυνσης του κόστους χρηματοδότησης και βελτίωσης των όρων απασχόλησης, με σταδιακή μείωση της ανεργίας και αύξηση των περισσότερων αμοιβών. Την ίδια ώρα, οι επιδόσεις της οικονομίας μας απέχουν ακόμη σημαντικά από τις επιθυμητές. Τα εισοδήματα πολλών νοικοκυριών δεν είναι ικανοποιητικά, καθώς χρειάζονται περαιτέρω τομές οι οποίες θα φέρουν κράτος και αγορές πλησιέστερα στα ευρωπαϊκά επίπεδα και θα σπάσουν τον εγκλωβισμό σε χαμηλή παραγωγικότητα. Από τη σημερινή αφετηρία είναι, λοιπόν, κρίσιμο οι όποιες παρεμβάσεις πολιτικής να μην διακινδυνεύσουν τη σταθερότητα που έχει επιτευχθεί, αλλά να απελευθερώσουν τις δυνατότητες ανάπτυξης.

Ο ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟΣ σταθμός για να αποτιμηθεί η πορεία της οικονομίας μας και να ανακοινωθούν διορθωτικές παρεμβάσεις είναι σε δύο εβδομάδες στη Θεσσαλονίκη. Βέβαια, η παράδοση κατά την οποία στη ΔΕΘ εξωραϊζεται η εκάστοτε εικόνα και ανακοινώνονται παροχές, δεν έχει θέση σε μια οικονομία που πρόσφατα βγήκε από μια βαθιά και επώδυνη κρίση και που αναζητά γοργότερο αναπτυξιακό βηματισμό για τα επόμενα χρόνια. Τόσο η εκτίμηση της κατάστασης όσο και οι επιμέρους παρεμβάσεις είναι σκόπιμο να είναι μετρημένες και με σωστή στόχευση.

Η ΕΙΚΟΝΑ μιας κυβέρνησης που θα μοίραζε δώρα με βάση εφήμερες πολιτικές προτεραιότητες και μιας αντιπολίτευσης που θα ήθελε ακόμη περισσότερα, παραπέμπει μάλλον σε πρακτικές που οδήγησαν στην αδύναμη ανάπτυξη και στην κρίση. Φυσικά, κάτι τέτοιο δεν μπορεί να αναμένεται σήμερα. Ιδίως, σε ένα ευρωπαϊκό και παγκόσμιο περιβάλλον με ισχυρούς και κλιμακούμενους κινδύνους. Ποιες είναι οι κύριες παρεμβάσεις που εύλογα αναμένονται στη σημερινή συγκυρία; Δεδομένης της ανάγκης για περισσότερη εργασία και κεφάλαιο στην ελληνική οικονομία και για παραγωγή υψηλότερης αξίας θα πρέπει πρωτίστως να υποστηριχθούν οι μισθωτοί εργαζόμενοι και οι επενδύσεις. Άλλες παρεμβάσεις θα ήταν σκόπιμο να κινούνται στην κατεύθυνση απλούστευσης διαδικασιών και ρυθμίσεων και όχι στην πρόσθεση νέων.

γράφει

ο ΝΙΚΟΣ ΒΕΤΤΑΣ*

*Γενικός διευθυντής IOBE και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Δεδομένης της ανάγκης για περισσότερη εργασία και κεφάλαιο στην ελληνική οικονομία και για παραγωγή υψηλότερης αξίας θα πρέπει πρωτίστως να υποστηριχθούν οι μισθωτοί εργαζόμενοι και οι επενδύσεις

Βήματα για την οικονομία στη ΔΕΘ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ, όπου μια παρέμβαση θα είχε συνολικά θετικό αποτέλεσμα, είναι στη φορολόγηση της εργασίας. Στη χώρα μας, σχετικά λίγοι εργαζόμενοι δηλώνουν εισοδήματα πάνω από τα χαμηλά και δέχονται βαριά επιβάρυνση, φορολογική και ασφαλιστική. Αυτή έγινε υπέρμετρη μετά τον πληθωρισμό των τελευταίων ετών, λόγω της έντονης προοδευτικότητας της φορολογικής κλίμακας. Η καλή πορεία των φορολογικών εσόδων και ο περιορισμός της φοροδιαφυγής σε τμήματα της οικονομίας, ιδίως λόγω της διείσδυσης των ηλεκτρονικών πληρωμών, δημιουργούν το αναγκαίο περιθώριο στο δημόσιο ταμείο. Ακόμη σημαντικότερο, όμως, η μείωση της επιβάρυνσης των μισθωτών είναι αναγκαία για τον ορθολογισμό των κινήτρων, τη στροφή της παραγωγής προς υψηλότερη αξία και τελικά τη συστηματική βελτίωση της ευημερίας των νοικοκυριών.

ΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ θετική παρέμβαση θα ήταν στις επενδύσεις. Αυτές κινούνται θετικά τα τελευταία χρόνια, σε καλύτερη τροχιά από την ευρωπαϊκή. Όμως, όσο το επενδυτικό ενδιαφέρον παραμένει μεγάλο, η αύξηση των μισθών θα είναι δυσχερής. Καθώς οι επενδύσεις εξαρτώνται από πλέγμα παραγόντων, όπως γραφειοκρατικοί και ρυθμιστικοί όροι, οι παρεμβάσεις για απλούστευση διαδικασιών θα είναι κρίσιμες. Όμως, προκύπτει η ανάγκη και για καλύτερη φορολογική μεταχείριση των επιχειρήσεων που προχωρούν σε επενδύσεις που προσθέτουν παραγωγικό δυναμικό και αναβαθμίζονται τεχνολογικά. Τέτοιες επενδύσεις, μικρές ή μεγάλες, είναι προϋπόθεση για υψηλότερους μισθούς.

ΤΕΛΟΣ, μια περιοχική αναγκαιών παρεμβάσεων σχετίζεται με την αρνητική δημογραφική δυναμική που υπάρχει και την υποστήριξη του ανθρώπινου κεφαλαίου. Χωρίς προσαρμογές, θα υπάρξουν τεράστιες ανισορροπίες σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, καθώς ο πληθυσμός μειώνεται. Η δημιουργία ενός υψηλής ποιότητας και δωρεάν συστήματος βρεφονηπιακής φροντίδας και προσχολικής αγωγής θα είναι πολλαπλά ευεργετική, εκτός των άλλων για τις οικογένειες και για την κοινωνική κινητικότητα. Ο πόρος για αυτό πλέον υπάρχουν καθώς, ατυχώς, μειώνονται οι μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ταυτόχρονα, η πραγματική ενδυνάμωση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και της έρευνας παραμένει ο πιο κρίσιμος κρίκος της διασύνδεσης με τις νέες τεχνολογίες και της ανάπτυξης της χώρας μεσοπρόθεσμα.